

یادداشت

درازی عباس آباد چه می گذرد؟

مریم آسایش

کارشناس ارشد مدیریت شهری

زمین‌های عباس آباد که بخش کوچکی از مناطق ۳ و ۷ تهران را به خود اختصاص داده، در مجموع کمتر از یک درصد مساحت کل شهر تهران را شامل می‌شود. با این وجود اهمیت این مناطق به لحاظ موقعیت جغرافیایی و طبیعی در شهر تهران موجب شده تا در تمام بررسی‌های کلان شهری چه در نخستین طرح جامع و چه در آخرین آن‌ها، نقش‌های محسوری را به لحاظ کاربری و کارکرد زمین‌های شهری به خود اختصاص دهند، به‌گونه‌ای که در نخستین طرح جامع شهر تهران این محدوده به‌عنوان مرکز سیاسی- اداری پایتخت ایران و در آخرین طرح جامع این اراضی به‌عنوان محور فعالیت‌های فرهنگی با مرکزیت مصفی تهران به‌عنوان مهم‌ترین عنصر این محدوده و کارکردهای دیگر حوزه فرهنگی نظیر کتابخوانی، تفریحی و گردشگری شهری تلقی شده‌اند.

مساحت کل اراضی عباس‌آباد ۶۲۳ هکتار است که از این مقدار، مدیریت ۵۶۰ هکتار در اختیار شرکت نوسازی عباس‌آباد وابسته به شهرداری تهران و ۶۴ هکتار نیز در اختیار مصفی حضرت امام خمینی (ره) است. اهمیت ویژه‌ای محدوده‌ای از تهران موجب شده تا علاوه بر تخصیص سازمانی با عنوان نوسازی عباس‌آباد ذیل مجموعه شهرداری تهران و مدیریت این قسمت از اراضی پایتخت تحت‌نظر سازمان مذکور، در برنامه‌های ۵ساله شهری نیز به این محدوده توجهی ویژه شود. در این راستا در ماده ۹۵ نامه ۵ساله دول شهرداری تهران آمده‌است:

«شهرداری موظف‌است، در راستای ایجاد تقویت عرصه‌های عمومی و نیمه عمومی ملی و جهانی به‌عنوان فضاهایی برای معرفی رویدادهای اجتماعی و هویتی معرف کشور ایران که می‌توانند هویت ویژه و شاخص برای شهر تهران به دنبال داشته باشند، اقدامات زیر را انجام دهد:

الف) طرحی واحداث بناها و محوطه‌های عمومی و یادمانی در مقیاس‌های فضایی - کلیدی مختلف با تأکید بر عملکرد اجتماعی- فرهنگی و اقتصادی و پایانه‌های مرتبط در طرح جامع شهر تهران تا پایان برنامه.

ب) طرحی واحداث بناها و محوطه‌های عمومی و یادمانی در مقیاس‌های فضایی - کلیدی مختلف با تأکید بر عملکرد فضای تفرجگاهی و فرهنگی- اجتماعی جهت تحقق طرح جامع اراضی عباس‌آباد با در نظر گرفتن اولویت‌های مصوب سالانه شورا در طی برنامه.

ب) تصوره: در خصوص اراضی عباس‌آباد بر اساس مصوبات بالادستی به صورت یکپارچه و مستقل و متمم کرد این اراضی خواهد بود. پ) رعایت واحراجی استانداردهای جهانی و تدوین معیارهای ملی در طراحی، احداث، نگهداری، فضای، عرصه‌ها و ابنیه، عمومی شهری تحت نظارت و اجرای شهرداری یا توجه به شاخص‌سازی هویتی در این مراکز در سال اول و دوم برنامه.

ت) تسهیل فرآیند صدور پروانه و سایر اقدامات شهرداری و معماری در روند ساخت‌وساز توسط مشترک‌ت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی در تقویت عرصه‌های فوق» در جهت انجام مفاد برنامه ۵ساله دوم شهرداری تهران در موضوع اراضی عباس‌آباد، در دست استنادی در این مجموعه تعریف شده و بر روش اجرایی متعددی که به اهم آنها اشاره می‌شود، پروژه خاکبرداری و پایدارسازی پارکینگ طبقاتی میدان فرهنگ، دریاچه هنر، باغ هنر، ادامه عملیات ساخت ساختمان‌های موسیقی و کوشک مرکزی، محوطه‌سازی باغ هنر، تکمیل پروژه تکیه و تپه جنوبی باغ نمایش، سازه چادرهای رستوران غناهای دریایی، روشنایی گذر فرهنگ، دریاچه هنر و مسیرهای منتهی به آن، خرید و تحویل (تصب) دکل مخابراتی و ساخت‌وساز پلیس ۱۱۰ واقع در اراضی عباس‌آباد. تعریف و انجام پروژه‌های عمرانی در این محدوده‌ها نیز چنانچه پیش‌نویس مقننی چون برنامه ۵ساله دوم شهرداری تهران بر خود را است، اما کم و بیش تعریف واحراجی آنها با سوادالنی جدی روه و است که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

ایسا پروژه‌های نامبرده، پیوسته مطالعات زیست‌محیطی، اجتماعی و اقتصادی را داراست؟ با چه مستنداتنی اثبات شده است که این پروژه‌ها قابلیت اجرا در یک منطقه خاص مانند اراضی عباس‌آباد را دارا هستند؟ مطالعات امکان‌سنجی همجوار ایسین پروژه‌ها و تأثیر و تاثرات مطلوب یا نامطلوب آنها بر یکدیگر انجام شده‌است؟ آیا پیش‌بینی شده که این پروژه‌ها پس از اتمام بر یکدیگر، اثر سوء نخواهند داشت؟ آیا نحوه مصرف درآمد حاصل از بخش گردشگری این پروژه‌ها بر آورد شده است؟ و این که این درآمد‌ها به چه نحوی قرار

است ساماندهی شود تا دوباره به چرخه گردشگری باز گردد علاوه بر این موارد چنانچه این گزارش‌های توجهی، پیوسته‌های مطالعاتی و برآوردهای اجتماعی و اقتصادی از انجام پروژه‌های مورد اشاره وجود دارد، نهادهای ناظر شهری مرتبط با موضوع از جمله کمیته گردشگری و میراث فرهنگی و کمیسیون نظارت و حقوقی شورای ایستلی شهر تهران، حسب وظایف نظارتی خود این پیوسته‌ها گزارشات را مورد بررسی قرار داده‌اند؟ این سوالات و بسیاری سوالات مشابه دیگر نیازمند پاسخ‌هایی روشن هستند پاسخ‌هایی که هر یک از آنها می‌تواند به حسن انجام اقدامات و استفاده درست از این اراضی از زرمند پایتخت در کوتاهمدت و درازمدت کمک کند.

میراث تاریخی محوطه ایلامی ایزده در آستانه جهانی شدن تخریب می شود

ترک‌های عمیق بر دیوارهای کهن «کول فرح»

◀ مدیر اداره میراث فرهنگی و پایگاه پژوهشی آباپیر ایزده در گفت‌وگو با «شهرود»: مسئولان پرورنده ثبت جهانی آثار تاریخی ایزده را فراموش کرده‌اند
 ▶ گهستونی فعال میراث فرهنگی در گفت‌وگو با «شهرود»: بر خورد آب‌های سطحی و تابش مستقیم نور آفتاب، کنیبه‌های کول فرح را در شرایط نگران‌کننده‌ای قرار داده‌است

کارکنان کندی کول فرح در معر آب‌های سطحی در مقابل آن فرسوده شده‌اند

کوشک قاجاری نور آبیاد، پس از مرمت، هنوز کوشک‌ها دیده‌اند است

مهتاب جودکی | محوطه ایلامی کول فرح در ایزده ناخوش است. نگار کنده‌ای از بعضی ترک خورده بعضی دیگر ز باران فرسوده شده است. این ناخوشی در آستانه ثبت جهانی مجموعه تاریخی ایزده، نه فقط برای مجموعه نگار کندها و کنیبه‌های تاریخی بلکه برای بعضی دیگر آثار باستانی این شهرستان هم تکرار شده است. شهر ایزده در خوزستان در محاصره نگار کندهای تاریخی است که دور تا دور دشت ایزده را گرفته‌اند و میراث دیگری هم درون محوطه‌های باستانی این شهر قرار دارد. از میان این آثار وضع سه اثر تاریخی کول فرح، طاق طویل و کوشک نورآباد که هر یک بازمانده دوره‌های مختلفی از تاریخند نگران‌کننده است. دوستداران میراث فرهنگی نسبت به بی‌توجهی به این یادگارهای بازممانده از دوره‌های ایلامی، ایلامی و قاجار گل‌مندند و می‌گویند، نگار کندهای کول فرح ترک‌های عمیق خورده و در باران ناشسته شده است، طاق طویل تاریخی بدون کاوش‌ها شده و هنوز کسی از کاربری آن چیزی نمی‌داند. کوشک نورآباد که ۱۰۰ سال پیش قرار بود موزه مردم‌شناسی شود، با سقف ریخته و دیوارهای ترک‌خورده‌ها شده و ایزده با وجود ظرفیت‌های تاریخی‌اش هنوز موزه‌های ندارد.

جهانی شدن ایزده در فراموشی

سال ۲۰۰۸ بود که کارشناس یونسکو به ایزده آمدند تا مجموعه کنیبه‌ها، نقش برجسته‌ها و نگار کندهای این شهر را برای ثبت در فهرست جهانی، بررسی کنند اما اکنون با گذشت هشت سال، به نظر می‌آید مسئولان فعلا برنامه‌ای برای پیگیری پرورنده منظر فرهنگی ایزده ندارند. ایوب سلطانی، مدیر اداره میراث فرهنگی و پایگاه پژوهشی آباپیر ایزده در این باره به «شهرود» می‌گوید: «کول فرح، آشکفت سلمان، خنگ‌های ازدر، کمالوند، پارعلی و تند مجموعه‌ای از نگار کندها و کنیبه‌های ارزشمندی است که پرورنده آنها برای ثبت‌شدن در فهرست جهانی، یونسکو در نظر گرفته شده‌اند به نتیجه رسیده‌است. آن زمان کارشناس یونسکو منظر فرهنگی ایزده را دارای شاخصه‌های مهم دانستند اما از طرف مسئولان کشور اقدام جدی برای این کار صورت نگرفت. به نظر من، این مسأله به سیاست‌های فراطیخی خارج از میراث فرهنگی بر می‌گردد».

او با یادآوری این که پیش از این شوش، شوشتر و چغازنبیل در فهرست میراث جهانی یونسکو ثبت شده‌اند، ادامه می‌دهد: «ما برای پرورنده تلاش زیادی کردیم تا اغنا و محتوای بیشتری داشته باشد اما از طرف مسئولان اصلی پیگیری نمی‌شود. شاید بحث این بوده که خوزستان سه اثر دیگر جهانی را در خود دارد و نیاز نیست که بار دیگر برای اثر دیگری از این استان تلاش شود. برخلاف ظرفیت‌های ایزده برای مطرح‌شدنش اما این موضوع فراموش شده‌است».

کول فرح در محاصره گلستان‌ها

کول فرح، به معنی «دره فراخ» مجموعه‌ای از دیرینه‌ترین نگار کندهای صخره‌ای دوران ایلامی شهر ایزده را در خود دارد. ۶نگار کند ۲۵۰۰ساله این مجموعه را در معرض انواع آسیب‌ها قرار گرفته‌اند. گلستان‌ها روی بعضی از کنیبه‌ها را گرفته و اداره میراث فرهنگی را برای حذف گلستان‌ها به تکاپو داشته‌است، کنیبه‌ها زیر بارش‌های فصلی و آفتاب برچان ایزده قرار گرفته و مسئولان اینچنین دوستداران میراث فرهنگی را داخل نگران کرده‌است.

«معفر مهرکیان»، باستان‌شناس، متخصص دوره ایلامی و مسئول انجمن دوستداران میراث فرهنگی آباپیر باین توضیح که مجموعه‌ای از نگار کندها اینجمله است که کول فرح، آشکفت سلمان، خنگ‌های ازدر، کمالوند، پارعلی و تند و-از دوران ایلامی تا اشکانی اطراف دشت ایزده آرا گرفته است، به «شهرود» می‌گوید: «این میراث زمانی به دست افراد نابخردی افتاد و پیمان‌هایی بسته شد و برای توجیه مصرف‌بوده‌های ایلامی غیرقابل جبرانی بر سرش آمد».

او مدعی است که آخرین ضربه به کول فرح استفاده از ابزار و استفاده مواد شیمیایی روی نگار کندها بود که باعث شد به شکل بی‌سابقه‌ای رسوب و گل‌سنگ در نگار کندها ایجاد شود؛ تخلفی که به گفته او در آینده ثبت جهانی این آثار نقش منفی خواهد داشت و باید محکوم شود. در حالی که به گفته مهرکیان، کنیبه‌های کول فرح، اسناد معتبری به حساب می‌آیند و به شدت نیازمند مراقبت و دوراندن عواملی چون گل‌سنگ و باران و آفتاب هستند اما مجتبی گهستونی، فعال میراث فرهنگی و دبیر انجمن دوستداران میراث فرهنگی تارینا دوستداران مرمت اضطراری می‌شود. او بی‌ا اعلام این که بودجه‌ای ۴۶میلیون تومانی برای احیای این بنا در نظر گرفته شده است، می‌گوید: «سال ۸۶ این کوشک به‌طور کامل مرمت شد تا موزه شود، اما سندی همچنان به نام دانشگاه علوم پزشکی ایزده بود و هست. دانشگاه هیچ‌وقت اجازه بهر برداری نداد و ساختمان به این روز افتاد. هرخانه‌ای که بلااستفاده بماند به این شکل در می‌آید. خوشبختانه اما این قول به ما داده شده که موزه باستان‌شناسی ایزده جای دیگری بهر برداری شود».

ایزوله کردن کنیبه‌ها نابودشان می‌کند

سلطانی که از ابتدای اسال در این سمت قرار گرفته می‌گوید: «ده نسیال اعتراض بسیاری درباره وضع کنیبه‌ها و بررسی کارشناسان اداره، چهار ماه پیش از یکی از حمیدرضا فایه، متخصص سنگ پایگاه جهانی پاسارگاد دعوت به همکاری کردیم تا به این پرسش‌های گنگ پاسخ دهد او گفت: کنیبه‌ها به همین شکل بمانند، بهتر است و نباید هیچ شیئی برای حفاظت دور مرمت قرار بگیرد». مدیر اداره میراث فرهنگی ایزده خبر می‌دهد که تمهیداتی برای مطالعه و حفاظت بهتر سنگ‌ها در نظر گرفته شده و در برنامه‌های آتی سازه‌های طراحی شده تا جلوی تابش مستقیم خورشید و اثر بارش را بر کنیبه‌ها و نگار کندها بگیرد، «همچنین سازه‌هایی پیشنهاد داده‌ایم که با استفاده از فناوری نانو حفاظت سنگ را امیق‌تر انجام می‌دهد اما اطمینان داریم که ایزوله کردن سنگ و معنی نابودی آن است. حبس باعث می‌شود طویبت و کنیبه‌های این منطقه تکرار نشود. او می‌گوید: «بدون تردید در حال حاضر حفاظت و مرمت این نقوش اصولی نیست و در صورت بی‌توجهی برای مرمت تخریب‌های مشاهده شده، آثار تاریخی کم‌کم نابود می‌شوند و در این صورت زیان‌ها جبران‌ناپذیر است.» به گفته گهستونی کول فرح چند سالی است که فقط یک محافظ دارد، بهر مردی که سال‌ها پیش نزد رومن گیرشمن به اهمیت این آثار بی‌برد و حتی وقتی اهالی کول فرح در بی‌رنگی این دره را خالی کردند و دو کیلومتر دورتر ساکن شدند اما او به تهنایی آن‌ها مانده‌است: «بهر مرد دیگری مثل قدیم توان ندارم. مجموعه گسترده است و با توجه به بازبودن فضا و خطراتان غیرعمرجاز، نیاز است باز هم مراقبان دیگری برای کول فرح در نظر گرفته شود».

سقف کوشک نورآباد می‌ریزد

ایزه موزه مردم‌شناسی ندارد. بنا بود چند سال پیش کوشک نورآباد که عمارتی با معماری خاص قاجاری است و زمانی خوانین بختیاری در آن سکونت داشتند، تنها موزه این شهرستان شود اما این اتفاق نیفتاد. ۱۰ سال پیش عمارت کوشک نورآباد با هزینه‌ای گزاف مرمت شد تا موزه‌ای برای مردم ایزده باشد اما نشد. عمارت باشکوه با معماری ویژه‌اش متروکه رها شد و حالا مخروبه شده‌است. سخنگوی انجمن تارینا اوضاع عمارت را چنین توصیف می‌کند: «سقف یکی از اتاق‌ها در دوسال اخیر فرته‌رفته ریخته و سقف یک اتاق دیگر هم در بارندگی‌ها در حال فروپاشی است. دوتا از ستون‌های عمارت کج شده‌اند و ستون بیرون ایوان در معرض ریزش است. درها یا شکسته یا از جا در آمده و دیوار اتاق‌ها تماماً ترک برداشته، تپله کرده و فلز قار زده‌است.» به گفته گهستونی تعیین عرصه و حریم کوشک نورآباد هنوز انجام نشده، وضع پریشان آن به

جانشین پلیس راهور تهران برگ:

تشدید برخورد با خودروهایی که دوپل پارک می‌کنند

خودروهای دوربین‌دار پلیس هم برای اعمال قانون این دسته از خودروها در معابر اقدام به گشتزنی خواهند کرد.» سرهنگ علبدی با اشاره به وضع ترافیکی معابر تهران هم اضافه کرد: «در روزهای اخیر حجم ترافیک در معابر تهران افزایش یافته، از این رو توقف حتی برای چند ثانیه در محل‌های ممنوعه یا توقف به شکل دوپله می‌تواند در روند ترافیک یک معبر اختلال ایجاد کند. جانشین رئیس پلیس راهور تهران بزرگ تأکید کرد: «متأسفانه شاهد این هستیم که برخی افراد در معابر اقدام به توقف دوپله می‌کنند و یکی از سرشناسان داخل خودرو می‌ماند که این موضوع هم تأثیری در جریمه مأموران نخواهد داشت و این خودروها اعمال قانون خواهند شد.»

این که عملیات پاکسازی گل‌سنگ کنیبه شماره ۲ انجام شده‌است، می‌گوید: «همچنان برای پاکسازی کنیبه‌های استفاده قرار نگرفت و تمام هزینه‌های مرمت رفت به یاد» در این سال‌ها کوشک نورآباد با وجود مرمت بلااستفاده ماند، چون برای بهره‌برداری از آن بین دانشگاه علوم پزشکی و میراث فرهنگی اختلاف نظر است. با این حال ایوب سلطانی، مدیر اداره میراث فرهنگی و پایگاه پژوهشی آباپیر ایزده خبر می‌دهد که برای این عمارت قاجاری که اکنون در اختیار دانشگاه علوم پزشکی است، بودجه‌ای برای مرمت در نظر گرفته شده تا قسمت‌های آسیب‌دیده مرمت اضطراری شود. او بی‌ا اعلام این که بودجه‌ای ۴۶میلیون تومانی برای احیای این بنا در نظر گرفته شده است، می‌گوید: «سال ۸۶ این کوشک به‌طور کامل مرمت شد تا موزه شود، اما سندی همچنان به نام دانشگاه علوم پزشکی ایزده بود و هست. دانشگاه هیچ‌وقت اجازه بهر برداری نداد و ساختمان به این روز افتاد. هرخانه‌ای که بلااستفاده بماند به این شکل در می‌آید. خوشبختانه اما این قول به ما داده شده که موزه باستان‌شناسی ایزده جای دیگری بهر برداری شود».

طاق طویل بدون کاوش رها شده‌است

طاق طویل محوطه تاریخی دیگری مربوط به دوره ایلامی- تیموریان است که در ایزده رها شده، اطراف آن ساخت‌وساز ادامه دارد و بنا نیست فعلا کاوش شود. گهستونی درباره اوضاع این اثر می‌گوید: «این جا تهنای تاریخی بود که از بس گوسفندان به آن رفتند و آمدند، نام طاق طویل روی آن ماند. مسأله اینجاست که این اثر کاوش نشده و حتی به دلیل خاص بودنش کاربری‌اش هنوز معلوم نیست و عرصه مشخصی هم ندارد. همین ضرورت کاوش باستان‌شناسی را بیشتر می‌کند، اما هیچ برنامه‌ای برای ساماندهی و کاوش وجود ندارد.» به گفته او طاق طویل به ۷۹ تعیین حریم شد اما این حریم هنوز ابلاغ نشده و علاضوابط عرصه و حریم ندارد. گهستونی ادامه می‌دهد: «و باید توجه اهمیت تاریخی ایزده اما مطالعات باستان‌شناسی اندکی در آن انجام شده و از سوی دیگر اکثر گزارش‌های انجام‌شده از فعالیت‌ها صورت گرفته شده یا در اختیار باستان‌شناسان نیست و منتشر نشده‌است»

او با یادوری می‌کند که نخستین فعالیت عمده و علمی باستان‌شناسان در شهرستان ایزده مربوط به بررسی‌های هنری رایت در دهه ۱۹۷۰ میلادی است. در نتیجه این بررسی‌ها به محوطه‌هایی از دوران عصر سنگ، نوسنگی، فرآیند سنگ‌سنگی، اوروک و ایلامی از جمله محوطه‌های باستانی چرچان، سرقلعه، چغلیز، رگ، چخاچخ جمشید، سبزعلی، زجرد، چغا کاریه، چارچرک، میان روبان، چغلمار کشف شد. باین حال، مدیر اداره میراث فرهنگی و پایگاه پژوهشی آباپیر ایزده می‌گوید: «با توجه نبود بودجه برای این محوطه برنامه کاوش نداریم اما برای مرمت آن قول‌هایی داده شده‌است».

این که محوطه‌های ایلامی کول فرح در ایزده ناخوش است. نگار کنده‌ای از بعضی دیگر ز باران فرسوده شده است. این ناخوشی در آستانه ثبت جهانی مجموعه تاریخی ایزده، نه فقط برای مجموعه نگار کندها و کنیبه‌های تاریخی بلکه برای بعضی دیگر آثار باستانی این شهرستان هم تکرار شده است. شهر ایزده در خوزستان در محاصره نگار کندهای تاریخی است که دور تا دور دشت ایزده را گرفته‌اند و میراث دیگری هم درون محوطه‌های باستانی این شهر قرار دارد. از میان این آثار وضع سه اثر تاریخی کول فرح، طاق طویل و کوشک نورآباد که هر یک بازمانده دوره‌های مختلفی از تاریخند نگران‌کننده است. دوستداران میراث فرهنگی نسبت به بی‌توجهی به این یادگارهای بازممانده از دوره‌های ایلامی، ایلامی و قاجار گل‌مندند و می‌گویند، نگار کندهای کول فرح ترک‌های عمیق خورده و در باران ناشسته شده است، طاق طویل تاریخی بدون کاوش‌ها شده و هنوز کسی از کاربری آن چیزی نمی‌داند. کوشک نورآباد که ۱۰۰ سال پیش قرار بود موزه مردم‌شناسی شود، با سقف ریخته و دیوارهای ترک‌خورده‌ها شده و ایزده با وجود ظرفیت‌های تاریخی‌اش هنوز موزه‌های ندارد.

جدول شماره ۱۰۱۰

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱- کتابی عظیم در ۲۶ جلد اثر علامه مجلسی - سرشب	۲- درز و رخنه - از کشورهای استقلال یافته از شوروی سابق	۳- نان خردشده در آبگوش - از شهرهای سیستان و بلوچستان - باغ دیدنی شیراز	۴- باقی گذاشتن - عضو بالانشین - الهه گل‌ها و فصل نهار	۵- صدای مردانه - یکدل - ساحل	۶- برکت سفره - همسایه شمالی - سیاهرگ - اندک	۷- واسطه‌گری - نیرنگ زیر کانه - منطقه‌ای در شرق تهران	۸- پسر خورشید در اوستا - مظهر جدایی - گریه و زاری	۹- علف خشک - آلبازی سخت که ماده اصلی آن آهن و مقدار کمی کربن است - کاندا	۱۰- همراه اشغال - کم‌دین آلمانی - زمین آماده برای کشت - قمر	۱۱- گوشه‌ت بدون استخوان - جیوه - فونداسیون	۱۲- دین برتر - مادر لر - هاتف غیبی	۱۳- امتحان - فروشنده لوازم دست دوم - صحرایی در مصر	۱۴- پیروی از روش و مسلک دیگری - زرشک	۱۵- ماه کامل - پزشک انگلیسی که ثابت کرد قلب کارش تنظیم گردش خون است

حل جدول شماره ۱۰۰۹

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵
۱- غذایی از اسفناج - جایز - جز به غیر از	۲- متانت - یولفا - کلمه پرسشی	۳- ضمیر اشاره به نزدیک - ضربه‌ای در فوتبال - بعضی‌ها یا آن هزار سودا دارند	۴- نام یکی از گل‌ها - از اسامی پسران - زنده‌شدن مردگان - شاه‌بی‌شین	۵- پیش‌غذا - حرف اول - دهکده	۶- رئیس پرستاران - رسل از وضو - مهاجم بنام سابق تیم ملی انگلیس	۷- قنده - نمایی درشت از یک چیز در فیلم - کشتی‌رزمنده	۸- یک لحظه - نخستین کسی که موفق به صعود به قله اورست شد	۹- غذایی از اسفناج - جایز - جز به غیر از	۱۰- متانت - یولفا - کلمه پرسشی	۱۱- ضمیر اشاره به نزدیک - ضربه‌ای در فوتبال - بعضی‌ها یا آن هزار سودا دارند	۱۲- نام یکی از گل‌ها - از اسامی پسران - زنده‌شدن مردگان - شاه‌بی‌شین	۱۳- پیش‌غذا - حرف اول - دهکده	۱۴- رئیس پرستاران - رسل از وضو - مهاجم بنام سابق تیم ملی انگلیس	۱۵- قنده - نمایی درشت از یک چیز در فیلم - کشتی‌رزمنده

۸- غذایی از اسفناج - جایز - جز به غیر از
 ۹- متانت - یولفا - کلمه پرسشی
 ۱۰- ضمیر اشاره به نزدیک - ضربه‌ای در فوتبال - بعضی‌ها یا آن هزار سودا دارند
 ۱۱- نام یکی از گل‌ها - از اسامی پسران - زنده‌شدن مردگان - شاه‌بی‌شین
 ۱۲- پیش‌غذا - حرف اول - دهکده
 ۱۳- رئیس پرستاران - رسل از وضو - مهاجم بنام سابق تیم ملی انگلیس
 ۱۴- قنده - نمایی درشت از یک چیز در فیلم - کشتی‌رزمنده
 ۱۵- یک لحظه - نخستین کسی که موفق به صعود به قله اورست شد

خبر

معاون دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواکسین‌وارت بهداشت خبر داد:

آغاز غربالگری سکنه‌های قلبی و مغزی افراد بالای ۴۰ سال

ایسنا| معاون فنی دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواکسین‌وارت بهداشت از اجرای برنامه‌ای جدید برای کاهش خطر ابتلا به حملات مغزی و قلبی خبر داد. علیرضا مغیثی در توضیح بیشتر گفت: «برنامه جدید خطرسنجی ابتلای فرد به حملات مغزی و قلبی کشنده و غیر کشنده در ۱۰ سال آینده‌اش، اجرامی‌شود. بر اساس احتمال خطر ابتلا به این دو بیماری در افراد، خدمات بعدی تعریف شده‌است.»

او افزود: «بعد از ارزیابی خطر، پزشک ارجاعات را از خانه‌های بهداشت و پایگاه‌های سلامت دریافت می‌کند و خدمات مراقبتی پزشک در سطح یک که پزشکان عمومی مستقر در مراکز خدمات جامع سلامت شهری و روستایی هستند، آرایه می‌شود. این اقدامات تا جایی ادامه دارد که خطر در فرد کاهش یابد.»

به گفته معاون فنی دفتر مدیریت بیماری‌های غیرواکسین‌وارت، این برنامه جزئی از طرح ایران است که طی آن برای تمام افراد بالای ۴۰ سال، خطر ۱۰ ساله بروز چهار بیماری اصلی قلبی و عروقی، دیابت، آسم و بیماری‌های تنفسی پیش‌بینی می‌شود. با توجه به فاکتورهای مرتبط با بیماری‌ها مانند مصرف سیگار، الکل، تحرک ناگافی و مصرف غذای ناسالم، درصد خطری برای این افراد تعیین می‌شود و مطلق آن نیز اقداماتی برای بیمار انجام خواهد شد.

مغیثی در ادامه درباره زمان اجرای سراسری برنامه ایران که این برنامه خطرسنجی نیز بخشی از آن است، اعلام کرد: «در چهار شهرستان ارزیابی‌های اولیه صورت گرفته و براساس آن برنامه به کل کشور ابلاغ شده که به‌ممنزله اجراست. در حال حاضر برنامه ایران این در چهار شهر نشان مرقعه، نقره، بافت در کرمان و شهرضا موفق بوده و گسترش تدریجی برای کل کشور مدنظر قرار داده شده است.»

او به غربالگری سه سرطان دهانه رخم، پستان و روده بزرگ نیز در این طرح اشاره کرد: «حالت انتخاب این سه سرطان، آسان بودن پیشگیری از ابتلا به آنهاست. در عین حال سرطان‌های دیگری هستند که ممکن است در برخی استان‌ها آمار بالاتری داشته باشند، ولی این ابلاغ صورت گرفته‌است که حداقل باید سه سرطان در مراکز غربالگری شود؛ مثلاً در استانی که آفتاب بالایی دارد و مردم بیشتر سرطان پوست را تجربه می‌کنند، پیشگیری می‌کنیم و انتظار داریم که علاوه بر این سه مورد، این سرطان که خاص همان منطقه است، پیشگیری و مراقبت شود.»

به گفته او، بیماری‌های غیرواکسین‌وارت به خاموش و کم‌کم خود را نشان می‌دهند و می‌توانند کشنده به‌شوند. بهبود آنها نیز همین سیر را طی می‌کند؛ به‌عنوان مثال اگر امروز سسیگار ترک شود، حداقل چندسال طول می‌کشد تا نتیجه آن مشخص شود. چون در نتیجه نیاز است در کسانی که هنوز بیمار نشده‌اند، اصلاح شیوه زندگی صورت گیرد و افراد از مبتلا نیز مراقبت کنیم.